

ALPEREN POLAT

**SORUMLULUK
HUKUKUNDA
RIZA**

onikilevha
KIRILIM KIRILIM KIRILIM KIRILIM KIRILIM KIRILIM

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR.....	VII
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1
I. KONUNUN TAKDİMİ VE ÖNEMİ.....	1
II. KONUNUN SINIRLANDIRILMASI.....	3

BİRİNCİ BÖLÜM

RIZANIN TANIMI, HUKUKİ NİTELİĞİ, BENZERİ KAVRAMLARDAN FARKI, DAYANDIĞI İLKELER VE KANUNİ DÜZENLEMELER, TARİHÇESİ, SORUMLULUK HUKUKU İLE İLİŞKİSİ

I. RIZANIN TANIMI VE HUKUKİ NİTELEMELERİ.....	5
A. KELİME ANLAMI OLARAK RIZA.....	5
B. RIZANIN HUKUKİ TANIMI.....	7
C. RIZANIN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	8
1. GENEL OLARAK.....	8
2. HUKUKİ İŞLEM GÖRÜŞÜ.....	9
a. KAT'İ HUKUKİ İŞLEM GÖRÜŞÜ.....	9

b. TEMSİL YETKİSİ GÖRÜŞÜ	10
c. TASARRUF/FERAGAT GÖRÜŞÜ.....	12
d. SÖZLEŞME GÖRÜŞÜ	12
e. VEKÂLET SÖZLEŞMESİ GÖRÜŞÜ.....	13
f. KAMU HUKUKUNA AİT HUKUKİ İŞLEM GÖRÜŞÜ	13
3. HUKUKİ İŞLEM BENZERİ GÖRÜŞÜ	14
4. MADDİ FİİL GÖRÜŞÜ	15
5. TOPLUMSAL DEĞER GÖRÜŞÜ.....	17
6. DİĞER GÖRÜŞLER VE ÖĞRETİDEKİ HÂKİM DURUM.....	17
7. DEĞERLENDİRME MİZ.....	18
II. RIZANIN BENZERİ KAVRAMLARDAN FARKI	20
A. ÖNERİDEN (İCAPTAN) FARKI	20
B. KABULDEN FARKI.....	22
C. VEKÂLET SÖZLEŞMESİ VE TEMSİL İLİŞKİSİNDEN FARKI.....	23
D. VEKÂLETSİZ İŞ GÖRMEDEN FARKI	25
E. FERAGATTEN FARKI	27
F. AFTAN FARKI.....	28
G. SORUMSUZLUK ANLAŞMASINDAN FARKI	29
H. SORUMSUZLUK BEYANINDAN FARKI	30
III. RIZANIN DAYANDIĞI İLKELER VE KANUNİ DÜZENLEMELER.....	31
IV. SORUMLULUK HUKUKU AÇISINDAN RIZANIN TARİHÇESİ	39
A. ROMA-CERMEN HUKUKUNDA RIZA	39
B. İSLAM-OSMANLI - TÜRK HUKUKUNDA RIZA.....	42
V. RIZA İLE İLİŞKİSİ AÇISINDAN SORUMLULUK HUKUKU ..	45
A. GENEL OLARAK	45

B. HUKUKÎ SORUMLULUĞUN TÜRLERİ VE RIZA İLE İLİŞKİSİ.....	48
1. SÖZLEŞME DIŞI SORUMLULUK.....	49
a. KUSUR SORUMLULUĞU (HAKSIZ FİİL SORUMLULUĞU).....	53
aa. HUKUKA AYKIRI FİİL.....	54
bb. KUSUR.....	63
cc. ZARAR.....	67
dd. İLLİYET/NEDENSELLİK BAĞI.....	70
b. KUSURA DAYANMAYAN SORUMLULUK.....	72
2. SÖZLEŞMEDEN DOĞAN SORUMLULUK.....	73

İKİNCİ BÖLÜM

RIZANIN KONUSU VE UNSURLARI

I. GENEL OLARAK.....	77
II. RIZANIN KONUSU.....	77
III. RIZANIN UNSURLARI.....	84
A. SERBESTÇE TASARRUF EDİLEBİLEN HUKUKSAL DEĞERİN VARLIĞI.....	84
1. GENEL OLARAK.....	84
2. HAK TÜRLERİNE GÖRE SERBESTÇE TASARRUF EDİLİP EDİLEMeyeCEĞİ.....	89
a. MALVARLIĞI HAKLARI.....	89
b. ŞAHIS VARLIĞI HAKLARI.....	90
aa. YAŞAM HAKKI.....	90
bb. BEDEN BÜTÜNLÜĞÜ.....	93
cc. MANEVİ ALANINA İLİŞKİN HAKLARI.....	103
B. RIZA GÖSTERME EHLİYETİ.....	106
C. İRADE BEYANI.....	116
1. İRADENİN AÇIKLANMASI GEREKLİLİĞİ.....	121
2. RIZA AÇIKLAMASININ MUHATABI.....	123

3. İRADE BEYANININ ZAMANI	124
4. İRADE BEYANININ AÇIK VEYA ÖRTÜLÜ OLMASI	125
5. İRADE BEYANINI SAKATLAYAN HALLERDE VERİLEN RIZA	127
a. YANILMA (HATA)	131
b. ALDATMA (HİLE)	138
c. KORKUTMA (İKRAH)	142

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
RIZANIN TÜRLERİ, ÖZELLİK ARZ
EDEN DURUMLARDA RIZA, RIZA
VERİLMESİNİN ZORLAŞTIRILDIĞI
HALLER VE RIZANIN HUKUKİ
SONUÇLARI

I. RIZANIN TÜRLERİ.....	145
A. MUHTEMEL (HİPOTETİK) RIZA	146
B. VARSAYILAN RIZA	151
C. AYDINLATILMIŞ RIZA.....	158
D. BAĞLAYICI RIZA.....	165
E. RİSKİ KABULLENME.....	167
II. ÖZELLİK ARZ EDEN DURUMLARDA RIZA	170
A. BİR DEN FAZLA KİŞİNİN RIZASI	170
B. BİR BAŞKASININ YERİNE VERİLEN RIZA	172
C. RIZANIN GERİ ALINMASI.....	174
D. ŞART VEYA VADEYE BAĞLI RIZA	177
E. SÖZLEŞMENİN BİR UNSURU OLARAK RIZA.....	179
III. RIZA VERİLMESİNİN ZORLAŞTIRILDIĞI HALLER	181
IV. RIZANIN HUKUKİ SONUÇLARI	183
A. HUKUKA UYGUNLUK SEBEBİ OLARAK RIZA VE SONUÇLARI.....	184

B. TAZMİNATTAN İNDİRİM SEBEBİ OLARAK RIZA.....	188
1. GENEL OLARAK.....	188
2. RIZANIN HÜKÜM İFADE ETMEDİĞİ DURUMLAR.	189
a. GENEL OLARAK.....	189
b. YOKLUK.....	189
c. KESİN HÜKÜMSÜZLÜK.....	191
d. KISMİ HÜKÜMSÜZLÜK	194
e. ASKIDA HÜKÜMSÜZLÜK.....	195
3. TAZMİNATTAN İNDİRİM SEBEBİ OLARAK RIZANIN UYGULAMA ALANI	197
V. RIZANIN GÖSTERİLMEDİĞİ HALLERE BAĞLANAN SONUÇLAR.....	200
SONUÇ	205
KAYNAKÇA(*)	211